

Vigència de Joan Fuster

Ara fa cinquanta anys de la publicació de *Nosaltres, els valencians* (també de *Qüestió de noms*, *El País Valencià* i *Poetes, moriscos i capellans*) i l'efemèride propicia tota mena d'actes, acadèmics i populars. Hi ha congressos, lectures públiques, concerts, debats, exposicions. També des d'EL TEMPS ens hem volgut òbviament afegir a la commemoració. Perquè en molts sentits aquest setmanari és fill de Joan Fuster. Perquè durant anys en vàrem tenir la rúbrica en forma d'agusat aforisme setmanal (i ara ho recuperem, en homenatge: des d'avui i durant tot aquest 2012 fusterià publicarem algunes de les sentències amb les quals l'intel·lectual de Sueca instigava els lectors, i ho farem allà mateix on eren, a l'àgora que s'obre a la secció de cartes). I perquè sí, perquè les paraules ordenades de Joan Fuster continuen essent aquell estimul per al pensament, la interrogació i la resposta (o les respostes), aquell imprescindible antioxidant de la humana capacitat de raonar.

Va ser un intel·lectual de mida gegantina. Les seues aportacions abasten els camps de l'art, la música i la literatura, la filosofia, la teoria política, la sociologia, la història, l'antropologia i etcètera. També va fer allò que anomenava "pamflets" de carrer, d'ús urgent, conjuntural i ciclostilable. En la combinació dels gustos i les necessitats, Joan Fuster es va convertir en l'assagista clau del segle XX en llengua catalana. Per a no entrar en competicions, evitarem d'escriure que fou el més important. Però queda dit.

Però l'especial transcendència de Joan Fuster, cal anotar-ho igualment, està en la seua reflexió sobre el fet nacional. Sobre el nostre fet nacional. Fuster va interpel·lar els valencians en un doble sentit: fent una crida a la modernització d'una societat anquilosada de provincianisme, i afirmant raonadament la pròpia identitat, comuna amb la de Catalunya i les Illes Balears. "Ser valencians és la nostra manera de ser catalans", ens resumia. Igualment va interpel·lar la gent del nord, precisament perquè reconegueren el País Valencià com a part integrant d'un projecte nacional amb voluntat de reeixir.

Totes dues interpel·lacions, val a dir-ho, continuen essent plenament vàlides. Independentment, fins i tot, de la resposta concreta que cadascú els done: la societat valenciana encara té pendent, en molts sentits, la modernització; i roman igualment sobre la taula la qüestió de quin espai i quina consideració ha de tenir el País Valencià en qualsevol projecte nacional. L'èxit de Joan Fuster, la seua vigència, de fet, no rau a aconseguir acord unànimе sobre una tesi, sinó a haver plantejat els temes sobre els quals és important de parlar. Ell va fer la diagnosi del problema. I els fets mostren que la va encertar de ple.

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*).

Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Jaume Fàbrega, Llibert Ferri,
Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S. Jardí, Alfons
Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas, Andreu Mas-
Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger Palà, Marta
Pessarrodona, Josep Ramonedà, Jordi Riba, Ferran
Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon Tremosa,
Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronat
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Míriam Díez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez,
David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani
Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep
Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M.
Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar
Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon,
Lluc Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi
Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca
Juan, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Fer, José Luis Iniesta, Salvador
Llosà, Toni Payà, Jordi Play i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldaaia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotoquímico, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.

Als nostres lectors

Nosaltres, els fusterians

Des que es va publicar, el 1962, *Nosaltres, els valencians* ha estat l'eina bàsica que ha permès d'articular un pensament propi sobre allò que –pel cap baix– és una àrea cultural i lingüística definida i perfectament reconeixible. Joan Fuster va tenir la perspicàcia de rellegir la història des d'un punt de vista autòcton, al marge de les convencions de la historiografia oficial. El resultat va ser un manual d'autoidentificació que va permetre que àmplies capes de la societat valenciana connectessin amb una visió de país moderna i orientada cap al futur. El cas és que tot un seguit de commemoracions i aniversaris fan que Joan Fuster sigui plena actualitat. El dossier ha estat coordinat per Núria Cadenes.

Salvador Cot